

Datum
2020-05-12
Vår referens
Helén Nilsson
Avdelningschef
helen.nilsson20@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan om medel för inventering och tvätt av platsgjutet granulat SN-2020-587

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 28 april 2016 att verka för en utfasning av mikroplast genom om möjligt ersätta med alternativa miljövänligare lösningar och produkter.

Representanter från fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen under ledning av miljöförvaltningen har undersökt hur de medel som finns avsatta för åtgärder för att stoppa utsläppen av plast från konstgräsplaner i kommunstyrelsens anslag till förfogande i Malmö stads budget 2020 skulle kunna prioriteras. Servicenämnden ansöker därför om 550 000 kr för de åtgärder som servicenämnden genomför tillsammans med tekniska nämnden, grundskolenämnden och förskolenämnden. Ansökningen gäller medel ur kommunstyrelsens anslag för åtgärder som ska verka för en utfasning av mikroplast från konstgräsplaner och gummiasfalt.

Förslag till beslut

Servicenämnden avropar 550 000 kronor ur kommunstyrelsens anslag för åtgärder som ska verka för en utfasning av mikroplast från konstgräsplaner och gummiasfalt för att genomföra åtgärderna beskrivna under rubriken *Inventering och tvätt av ytor med platsgjutet granulat* i ansökan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ansökan om medel för inventering och tvätt av platsgjutet granulat
- Beslut från kommunfullmäktige 2016-04-28 Motion om att Malmö stad ska sluta använda mikroplaster

Beslutsplanering

Servicenämndens ordförandeberedning 2020-05-11
Servicenämndens arbetsutskott 2020-05-19
Servicenämnden 2020-05-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Konstgräsplaner med granulat behöver ersättas eftersom de bidrar till spridning av mikroplast. Granulatet följer med i samband med snöröjning, i fotbollsspelarnas kläder och skor och hamnar utanför planerna och följer med dagvattnet. Det har visat sig att även slitage av granulat i

platsgjutet format, så kallat gummiastfalt, som används som fallskydd på förskolegårdar, grundskolegårdar och lekplatser, sprids till miljön.

Kommunfullmäktige beslutade den 28 april 2016 att uppdra åt de nämnder som handlar upp och hanterar mikroplastprodukter inom sin verksamhet att verka för en utfasning genom att ersätta med alternativa miljövänligare lösningar och produkter vart det finns möjlighet. Som ett led i uppfyllandet av beslutet antogs 2019 en handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat i Malmö stads verksamheter.

För att kunna fasa ut konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat krävs att Malmö stad anlägger och testar olika alternativa material. När det gäller konstgräsplaner med granulat finns det idag inte något fullgott alternativt material som kan erbjuda samma mängd nyttjandetimmar för utövarna. Det finns idag inte heller ett fullgott ersättningsmaterial till platsgjutet granulat som uppfyller de tillgänglighetskrav som finns på förskolegårdar, grundskolegårdar och lekplatser eller till tak och balkonger där alternativ som sand och gräs inte kan användas. Samtidigt som tester av olika alternativa material pågår är det av stor vikt att Malmö stad arbetar förebyggande med att minska spridning av mikroplast från redan befintliga anläggningar.

Arbetet bidrar till Malmö stads miljömål, kommunfullmäktigas beslut angående utfasning av mikroplast, det regionala arbetet med miljömålen, det nationella miljökvalitetsmålet Giftfri miljö samt FN:s globala hållbarhetsmål, främst mål 3 Hälsa och välbefinnande, mål 6 Rent vatten och sanitet, mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 12 Hållbar konsumtion och produktion och mål 14 Hav och marina resurser.

Förslag till prioriterade åtgärder och tester finansierade av kommunstyrelsens anslag till förfogande

Serviceförvaltningen, fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och miljöförvaltningen undersökt hur de medel som finns avsatta för att stoppa utsläpp av mikroplast från konstgräsplaner i kommunstyrelsens anslag i Malmö stads budget 2020 skulle kunna prioriteras vad gäller åtgärder. Vid prioritering av åtgärder har förvaltningarna valt åtgärder där spridning av mikroplast från befintliga ytor kan minska och där kunskap om ersättningsmaterial är låg och det finns ett behov av att prova nya. Följande förslag till prioriterade åtgärder och tester har tagits fram:

1. Inköp av blåsmaskiner

Vid skötsel av konstgräsplaner används maskiner där granulat fastnar. För att minska risken att maskinerna tar med sig granulatet ut från planerna har fritidsförvaltningen för avsikt att köpa in sju till åtta blåsmaskiner. Dessa kan användas för att blåsa bort granulat från maskinerna innan de lämnar planerna. Fritidsnämnden genomför ansökan av medel.

Kostnad: 100 000 kronor

2. Installera sargar runt konstgräsplaner

För att minska risken för att granulat sprids utanför konstgräsplanerna kan sargar installeras runt planerna. En hel del konstgräsplaner i Malmö har redan sargar men fler behöver få dessa installerade. Fritidsförvaltningen har för avsikt att genom att ansöka om medel för sargar skynda på processen och installera ytterligare fyra sargar under 2020. Fritidsnämnden genomför ansökan

av medel.

Kostnad: 1 000 000 kronor

3. Inventering och tvätt av ytor med platsgjutet granulat

Inventeringen är tänkt att genomföras på stadens samtliga ytor med platsgjutet granulat (förskolor, skolor, lekplatser och fritidsanläggningar). Syftet är att samla in information om skicket på de ytor som finns i staden för att framöver kunna prioritera en utfasning. Under inventeringen kommer test av fallskydd att genomföras på en del av ytorna. Mellan granulaten i ytor med platsgjutet granulat samlas smuts vilket minskar dämpningen och fallskyddet. En tvätt kommer därför genomföras på ytor som är i behov av det. Tvätt och inventering genomförs gemensamt av fastighets- och gatukontoret, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen. Servicenämnden genomför ansökan av medel för delar av åtgärden.

Kostnad: 1 100 000 kronor

Totalt beräknas ovanstående åtgärder kosta 2 200 000 kronor.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt: Åtgärderna och testerna är till viss del inriktad på barn och unga eftersom de till stor del är nyttjare av ytorna som berörs och frågor som rör lek och fritid samt tillgänglighet har tagits i beaktning.

Arbetsgrupp

Förslaget har utarbetats av: Elin Strömberg, utredningssekreterare, grundskoleförvaltningen, Filip Svensson, projektsamordnare, förskoleförvaltningen, Izabella Arwidson, projektledare, miljöförvaltningen, Jenny Denker, markförvaltare, serviceförvaltningen, Jörgen Brandt, projektledare, grundskoleförvaltningen, Petra Bengtsson, landskapsarkitekt, fastighets- och gatukontoret, Stefan Nord, lokalsamordnare, fritidsförvaltningen och Turi Knudsen, markförvaltare, serviceförvaltningen.

Samråd har skett med Olof Liungman, avdelningschef, miljöförvaltningen och Helén Nilsson, avdelningschef, stadsfastigheter serviceförvaltningen.

Ansvariga

Louise Strand, servicedirektör

Helén Nilsson, avdelningschef stadsfastigheter